

ВІТАЛЬНЕ СЛОВО

Шановні колеги!

Пропонуємо Вашій увазі черговий випуск нашого соціологічного “Вісника”, присвяченого 10-літтю утворення кафедри історії та теорії соціології у Львівському національному університеті імені Івана Франка. Ми розглядаємо цей “Вісник” як одну з важливих прикмет наукової життєдіяльності кафедри, що увиразнює її специфічні особливості як академічної спільноти. Недарма започаткування видання “Вісника” припадає на 2007 рік – рік першого випуску кафедрою студентів-соціологів магістерської програми та програми підготовки спеціалістів; рік, коли ми започаткували проведення соціологічного Форуму і коли наші молоді викладачі і студенти вперше голосно заявили про себе на фахових змаганнях соціологів України.

А почалося усе у 2002 р., коли на основі спеціалізації при кафедрі етнології історичного факультету Львівського національного університету імені Івана Франка було створено кафедру історії та теорії соціології. Ініціаторами її створення стали доктор соціологічних наук, професор Н. Й. Черниш, тоді ще аспіранти й асистенти В. В. Середя та В. І. Сусак. Нині на кафедрі працюють 14 викладачів, з них двоє – доктори соціологічних наук, професори (Н. Й. Черниш та Н. В. Коваліско), шестеро – кандидати наук, доценти (В. В. Середя, В. І. Сусак, Т. Д. Лапан, О. Б. Демків, О. Т. Бень, А. І. Курдринська), асистенти – кандидати соціологічних наук Д. Ю. Судин і О. О. Козаченко, а також асистенти, що проходять навчання в аспірантурі кафедри. За час існування кафедри випускниками її аспірантури було захищено близько 20 кандидатських дисертацій. Частина з них плідно працює на кафедрі і становить її молоде поповнення.

Середній вік працівників кафедри складає 33 роки, а це свідчить про її великий потенціал у справі вдосконалення викладання й здійснення досліджень, примноження кращого досвіду навчальної та науково-дослідної роботи внаслідок тісних зв’язків з колегами з академічних і дослідницьких установ України, близького і далекого зарубіжжя. Незважаючи на молодий вік, викладачі кафедри неодноразово перемагали у таких престижних фахових випробуваннях, як конкурс імені Н. В. Паніної на звання кращого молодого соціолога України, що його проводить Інститут соціології НАН України. Першим володарем золотої медалі цього конкурсу у 2007 р. став канд. соціол. наук, доц. О. Б. Демків, наступного року срібну медаль отримала канд. соціол. наук, доц. Т. С. Бурейчак, а у 2009 р. золота медаль була вручена канд. соціол. наук, доц. В. В. Середі. Двоє викладачів кафедри (Н. Й. Черниш та В. І. Сусак) і одна її випускниця (Е. Зіягдінова) стали стипендіатами однієї з найпрестижніших наукових програм світу – програми сенатора Фулбрайта (США).

Не відставали від своїх викладачів і студенти напряму “Соціологія”. Так, перші місця на Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт здобули О. Борачок (2009), Л. Куземська та Д. Данильченко (2010), Ю. Гілевич (2011), Н. Отрищенко (2012),

другі місця посіли Е. Зіятдінова (2009), Ю. Ших (2011), О. Гунько (2012). Срібними призерами Всеукраїнської олімпіади з соціології стали Д. Судин (2007), Д. Данильченко (2009), Л. Куземська (2010), а Н. Отрищенко після одержання “срібла” Олімпіади 2011 р. у наступному році стала її золотим призером.

Усе це є свідченням правильності обраного шляху розбудови соціології в одному з найстаріших університетів України. Самобутній профіль кафедри історії та теорії соціології ЛНУ визначається академізмом, органічним синтезом найкращих здобутків вітчизняної та світової соціології, сполученням теоретичного підмурівка та новітніх дослідницьких технологій, запровадженням наслідків проведених емпіричних досліджень у навчальний процес, починаючи з перших курсів навчання, щорічним проведенням викладацьких, аспірантських та студентських омнібусів, активною участю у здійсненні моніторингів якості навчального процесу в університеті. Недарма кафедру обирають для своєї викладацької та дослідницької роботи зарубіжні професори; так, у 2012/2013 н. р. викладання трьох навчальних дисциплін спільно зі своїми українськими колегами здійснює Фулбрайтівський професор Стівен Блум (США). Він, а також професор Європейського гуманітарного університету (Литва) з Канади Грегорі Сандстром успішно керували двома секціями VI Міжнародного соціологічного Форуму у Львові (12 жовтня 2012 р.), який організує і щорічно проводить наша кафедра. Тісні зв'язки поєднують викладачів кафедри з факультетом соціології та Центром Російських і Східноєвропейських студій Канзаського університету (м. Лоренс, США), факультетом соціології університету Мічиган (м. Ен-Арбор, США), Канадським інститутом українських студій та факультетом соціології університету Альберти (м. Едмонтон, Канада).

Своєрідною візитною карткою кафедри історії та теорії соціології Львівського національного університету імені Івана Франка є “Вісник Львівського університету. Серія соціологічна”, який став фаховим виданням із соціології. У ньому протягом 2007–2012 рр. було опубліковано більш як 150 статей соціологів з багатьох міст України, а також Польщі, Росії, США. Перлиною “Вісника” можна вважати тематичний розділ “Українська соціологія: Нове прочитання джерел”, у рамках якого регулярно друкуються праці українських соціологів з архівів, багато з яких не перевидавалися або навіть не видавалися протягом десятиліть.

Приймаючи поздоровлення у ці святкові для нас дні, ми складаємо сердечну подяку нашим друзям і колегам з України та інших країн за те, що вони допомагали нашому становленню і дорослішанню, сприяли нашим здобуткам, брали участь у спільних дослідженнях і наукових та науково-практичних конференціях. І ми зробимо все можливе і залежне від нас, аби примножувати свої наукові і педагогічні досягнення, готувати таких потрібних для сучасного українського суспільства фахових соціологів, які з гордістю будуть нести звання випускника кафедри історії та теорії соціології Франкового університету.

*Завідувач кафедри історії та теорії соціології,
заслужений професор Львівського національного університету
імені Івана Франка, доктор соціологічних наук
Н. Й. Черниш*